

[Formanden.]

tiske nævn. Til nyt medlem har vedkommende gruppe udpeget *Morten Lange*. Jeg udbeder mig tingets samtykke til at lade det nævnte valg foretage i indeværende møde. Dersom ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet. (Ophold). Det er givet. Den pågældende er herefter valgt.

Efter at der fra og med den 5. d. m. er meddelt medlem af folketinget *Gert Petersen* orlov, vil der i hans sted være at foretage valg af et nyt medlem til folketingets udvalg til løbende at modtage oplysninger af økonomiministeren vedrørende de offentlige investeringer og udvalget angående forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af den i London, Moskva og Washington den 1. juli 1968 undertegnede traktat om ikke-spredning af kernevåben. Til nyt medlem af nævnte udvalg har vedkommende gruppe udpeget henholdsvis *Ømann* og *Kurt Brauer*, som herefter er valgt.

Efter at medlem af folketinget *Ømann* har meddelt, at han fra og med den 5. d. m. atter kan give møde i tinget, er han af vedkommende gruppe udpeget til medlem af folketingets udvalg til modtagelse af oplysninger angående arbejdet med rationalisering af statsadministrationen og til udvalget angående forslag til lov om stempelafgift i stedet for *Brørup*. Den pågældende er herefter valgt.

Fra Stortingets Nobelkomité er modtaget en henvendelse om uddeling af Nobels fredspris for 1969. Blanketter til eventuel indstilling herom er fremlagt i læseværelset.

Medlem af folketinget *Hanne Budtz* har meddelt mig, at hun ønsker til justitsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren foranledige ændring i den gældende praksis for anbringelse i varetægtsfængsel, således at navnlig unge personer ikke anbringes alene og ikke i så lang tid, som det ofte nu er tilfældet?“

Medlem af folketinget *Dagmar Andreasen* har meddelt mig, at hun ønsker til handelsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren overveje, om statsdrevne monopoler skal være underlagt

samme regler, som gælder for privatejede monopoler?“

Spørgsmålene vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Justitsministeren (*Thestrup*): Hermed har jeg den ære for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ændring af myndighedsloven. (Myndighedsalderen) og forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser med 21 års aldersgrænser.

Ved fastsættelsen af myndighedsalderen er det vigtigt at have for øje på den ene side de unges behov under de til enhver tid rådende forhold for at kunne udøve de beføjelser, som følger med opnåelsen af myndighed, og på den anden side den risiko, som udøvelsen af disse beføjelser kan indebære for de unge. Man må også huske på, at myndighed eller ikke myndighed ikke er et spørgsmål om alt eller intet, idet der som bekendt gælder meget vidtgående undtagelser fra reglen om, at umyndige ikke kan råde over deres formue eller forpligte sig ved retshandler. Mest betydningsfuld af disse undtagelser er nok adgangen for unge over 15 år til på egen hånd at råde over det, de selv tjener, blot de ikke indgår gældsforpligtelser.

Da folketinget i foråret drøftede spørgsmålet om en nedsættelse af myndighedsalderen, kunne det oplyses, som det også er nævnt i bemærkningerne til lovforslaget, at der på det nordiske justitsministermøde i december 1967 havde været enighed om at søge myndighedsalderen i de nordiske lande nedsat til 20 år. I Island er nedsættelsen gennemført, i Norge er der fremsat forslag herom, og i Sverige og Finland er lovforslag under udarbejdelse.

Her i landet søges nedsættelsen nu gennemført ved fremsættelsen af de foreliggende to lovforslag. Af disse indeholder det ene ændringer af myndighedsloven, medens der ved det andet foreslås en nedsættelse af de 21 års aldersgrænser i den øvrige lovgivning, som skønnes at have en sådan sammenhæng med myndighedsalderen, at de bør følge denne. I denne forbindelse henviser jeg til min bemærkning ved genfremsættelsen af ægteskabslovforslaget om, at

[Justitsministeren.]

spørgsmålet om en tilpasning af aldersgrænsen for adgangen til indgåelse af ægteskab uden forældrenes samtykke til en lavere myndighedsalder efter min opfattelse bør drøftes i det folketingsudvalg, som nu er nedsat til behandling af ægteskabslovforslaget. Der bør derfor ske en vis koordinering af behandlingen af de forslag, der nu fremsættes, med arbejdet i det nævnte folketingsudvalg.

Idet jeg i øvrigt tillader mig at henvise til lovforslagene og de bemærkninger, der ledsager dem, skal jeg hermed anbefale forslagene til velvillig behandling i det høje folketing.

Formanden: Der er ikke mere at foretage i dette møde. Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 7. november, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) *Spørgsmål om meddelelse af orlov til folketingsmand Aksel Larsen.*

2) *Spørgsmål om indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmand Aksel Larsen.*

3) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m. v. (Ændringer som følge af kildeskattens ikrafttræden).

4) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om selvangivelsen af indkomst og formue, om foranstaltninger til kontrol med selvangivelsen og om straffen for skatte-svig m. v. (Ændringer som følge af kildeskattens ikrafttræden).

5) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om beskatningen af renteforsikringer m. v. (Ændringer som følge af kildeskattens ikrafttræden).

6) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om tipning.

7) *Anden (sidste) behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning om betretning angående Nordisk Råds 15. og 16. session 1967 og 1968.

8) *Første behandling af:*

Forslag til lov om salg af fisk ved offentlig auktion.

9) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om garantier eller lån til bygning af mindre fragtskibe.

10) *Første behandling af:*

Forslag til lov om krigsforsikring af fast ejendom og løsøre.

11) *Første behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning om bortfald af studieafgifter [af Karl Max Rasmussen m. fl.].

12) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ændring af vandløbsloven

og forslag til lov om ændring af lov om landvæsensretter.

13) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ændring af toldloven.

Mødet hævet kl. 15.05.

23. møde.

Torsdag den 7. november kl. 13.

Formanden: Medlemmer af folketinget Chr. Madsen, Poul Dam, Krog Hansen og Arne Larsen har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om førtidspension.

Fra medlem af folketinget *Knud Bro*, der har haft orlov på grund af midlertidig varetagelse af offentligt hverv, har jeg modtaget meddelelse om, at han fra og med den 12. november d. å. atter kan give møde i tinget. Stedfortræderens, fru *Kirsten Gersbos*, hverv som midlertidigt medlem af folketinget ophører herefter fra nævnte dato at regne.

Efter at der er meddelt medlem af folketinget *Adam Møller* orlov, har vedkommende gruppe i hans sted til nyt medlem af lønningssudvalget og af udvalget angående forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af den i London, Moskva og Washington den 1. juli 1968 undertegnede traktat om ikke-spredning af kernevåben udpeget *Knud Østergaard*. Endvidere har vedkommende gruppe til nyt medlem i stedet for *Adam Møller* i udvalget angående forslag til folketingsbeslutning om foranstaltninger vedrørende de indkaldte værnepligtiges økonomiske og sociale forhold udpeget *Leo Kjærgaard*.

Endvidere er det meddelt mig, at *Stetter* ønsker at udtræde af lønningssudvalget, og til nyt medlem har vedkommende gruppe udpeget *Juul-Madsen*. De pågældende er herefter valgt.

Efter at der er meddelt medlem af folketinget *Adam Møller* orlov, har vedkommende gruppe til ny stedfortræder i udenrigspolitisk nævn udpeget *Bagholt*. Jeg udbeder mig tingets samtykke til at lade det nævnte valg foretage i indeværende møde. Dersom ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet. (Ophold). Det er givet. Den pågældende er herefter valgt.

Det er meddelt mig, at medlem af folketinget *H. C. Toft* ønsker at udtræde af ud-

valget angående forslag til lov om vandforsyning. Til at indtræde i det nævnte udvalg i stedet for *H. C. Toft* har vedkommende gruppe udpeget *Niels Ravn*, som herefter er valgt.

Medlem af folketinget *Orla Møller* har meddelt mig, at han ønsker til undervisningsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren lade foretage en undersøgelse af undervisningskapaciteten i provinsen, hvad det lægevidenskabelige studium angår, i lighed med den undersøgelse, der er foretaget for Københavnsområdet?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid.

Skriftlig fremsættelse af forslag.

Ordføreren for forslagsstillerne (*Chr. Madsen*): Hermed tillader jeg mig at fremsætte forslag til folketingsbeslutning om førtidspension. Forslaget tager sigte på ældre arbejdere og erhvervsdrivende.

Forslagsstillerne går ud fra, at den ældre arbejdskraft ikke generelt ønsker en førtidspensionsordning, men ønsker muligheder for frit at vælge mellem en lang række tilbud fra det offentlige og erhvervslivet, så årene før pensionsalderen forberedes og sikres. Samfundets strukturændringer med større produktionsenheder, højere produktivitet og nedlæggelse af små erhvervsenheder skaber store problemer og stor usikkerhed for den ældre arbejdskraft.

Forslagsstillerne mener, at et lovforslag må indeholde bestemmelser om, at den ældre arbejdskraft (over 60 og i visse tilfælde 55 år) under alle omstændigheder må have ret til førtidspension, og at det offentlige gennem arbejdsformidlingen må give tilbud, imellem hvilke der frit kan vælges uden nogen form for pres.

På forslagsstillerens vegne anbefaler jeg forslaget til tingets velvillige og forhåbentlig hurtige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål om meddelelse af orlov til folketingsmand Aksel Larsen.